

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 3 2 A 1 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Sreda, 23. avgust 2023 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Odlomka z navodili za pisanje interpretacije sta na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Ivan Sivec: ŠKORPIJONOV PIK (odlomek)

TO MORAM POVEDATI

Nekega dne je mami pridvela domov vsa vzhičena. Pričakovali smo, da so ji povišali plačo – vedno je govorila, da za tako nizko plačo ne dela noben diplomirani pravnik v Sloveniji – ko nas je vse presenetila s ful nenavadno novico.

»Uspelo mi je! Grem v službo v Strasbourg!« Od samega navdušenja je tako žarela, da je kar prepevala ob kuhanju kosila, na koncu pa je postavila pred naju z Matjažem še velik sladoled, pred očija in njo pa steklenico najboljšega vina: »To morava proslaviti, ali ne, miško?«

Kadar sta bila oba dobre volje, je mami očija klicala miško, čeprav so ga vsi klicali Frenk (uradno je Franc), on pa njo muc. Kadar sva midva z Matjažem slišala ti dve ljubkovalni imeni, sva vedno vedela, da se tedaj razumeta odlično, pa čeprav je šlo za živalski imeni, ki sploh ne gresta skupaj.

Oči je steklenico vina slovesno odprl, potem pa nekam oklevajoče dejal:

»To je pa res novica dneva ...«

»Kako: novica dneva! Novica leta!« je poskočila mami. »Ali res še nisi dojel?! Grem v službo na sedež Sveta Evrope, v palačo, kjer je Evropsko sodišče za človekove pravice. Vsi drugi slovenski pravniki si želijo, da bi to dosegli vsaj na koncu kariere, meni pa je to uspelo že zdaj!«

»In kako si prišla do tega?!« je oči vprašal previdno, midva pa sva dogajanje spremljala z odprtimi usti, vprašujoč se, kaj bo to potegnilo za seboj.

»Gospa Petkova mi je pomagala! Saj veš, to je tista, pri kateri smo bili na Anžetovem rojstnem dnevu in s katero smo šli skupaj na kavico v toplicah. Saj se je verjetno še spomniš.«

Ko sem to slišal, me je tako zbadlo v srcu, da mi je kar vzelo sapo. Halo, sem si rekel, zdaj pa to razumem! Gospa Petek pošilja mamico zato v Strasbourg, da bo imela našega očija v Sloveniji – sama zase!

Kar vpilo je v meni, da moram to povedati mamici, da moram to razložiti svojemu starejšemu bratcu, da moram to pojasniti vsem ljudem na svetu, pa sem se samo potegnil vase – in molčal! Name pa je legla velikanska krivda. Zdelo se mi je, kot da leži na meni velika in težka skala.

»Aha, Petkova je vmes! No, je bila pa res dejavna,« je zamomljal oči. Na očeh se mu je videlo, da razmišlja enako kot jaz. Ko so se najine oči za trenutek ujele, mi je komaj vidno odkimal z glavo, češ, molči, da ne bo kaj narobe. Še preden pa razložim, kako je bilo naprej, naj povem, da sem tistega popoldneva ponovno dobil visoko žepnino, petdeset evrov, s pripombo, da tega spet ne smem izdati niti Matjažu.

(Vir: Ivan Sivec: Škorpjonov pik. Mengeš: Založba ICO, 2010. 30–32.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite: Zakaj je mati ob novici o novi službi vesela? Zakaj je oče previden? Zakaj se sin znajde v stiski? Citirajte dve povedi, iz katerih prepoznamo to sinovo počutje.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o očetovi reakciji. Ob primeru iz življenja presodite, kako zamolčane skrivnosti vplivajo na družino.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Borut Kraševac: AGNI (odlomek)

Nato je sedla, se pozibala na škripajoči in trkajoči postelji ter se zagledala v njuno poročno fotografijo na steni. Snela jo je, da bi obrisala z nje prah. Kako sta bila mlada in srečna! Bi se vrnila nazaj, če bi mogla? In se odločila drugače? Na okvirju je zatipala luknjico za obešanje. S pisalne mize je vzela svinčnik in ga vtaknila vanjo, nato pa fotografijo na njem zavrtela v smeri, nasprotni vrtenju urinega kazalca. Vrtela jo je čedalje hitreje, dokler se vse pred njo ni spremenilo v migetanje let in prizorov.

»Ampak a ni malo prezgodaj?« je vprašala Brina. »Pri dvajsetih. Lahko bi vsaj v miru doštudirala.«

»Noseča sem,« je rekla Katja.

»Kaj? ... Ma ne ... Čakaj ...« Brina jo je nekaj časa samo prestrašeno gledala. »Pa kako ... Saj hodita komaj ... V katerem mesecu si?«

»V tretjem. Mami sem že povedala. Prav vesela je bila. Tako vsaj ne bo sama.«

»Še zmeraj ne morem verjet,« je rekla Brina in si pritisnila dlan na lice. Jo boli zob, ali kaj?

»Brina, enkrat bo itak treba roditi. Poleg tega je Ivan fejest moški.«

»No, saj nič ne rečem, samo ... Kaj pa sicer – a te zadovoljuje? Mislim – intelektualno?«

Katja je pomolčala.

»Mami pravi, da jo spominja na očija.«

»Mogoče res ...« je rekla Brina, medtem ko se je z rokami, sklenjenimi na prsih, zaskrbljeno sprehajala po sobi, ki sta jo najemali – tako se je sprehajala v zadnji študijski vlogi.

»Pa tudi za službo je bolje, če rodiš čimprej ...« je dodala Katja, čeprav je bilo to zadnje, o čemer je zdaj razmišljala.

»To že, ampak na kakšno službo lahko računaš tam v dolini?« je rekla Brina in naredila eleganten gib z roko, kot da kaže proti daljni dolini. Vse besede je izgovarjala zelo razločno – v enem letu je občutno izboljšala dikcijo.

»Se bo že kaj našlo.«

»Se pravi, da si čez AGRFT naredila križ?«

Zdaj bo z roko naredila križ, je pomislila Katja. Ne? Hvala bogu.

»Ne bi naslednje leto poskusila še enkrat?«

Katja je zavzdihnila:

»Do takrat bom že rodila.«

»No, saj ena igralka na družino je čisto zadosti.«

Še preveč.

V tistem ji je fotografija zletela s svinčnika in treščila ob steno, da se je razbilo steklo na njej. Jezus, kaj pa počnem?! Katja je previdno, da se ne bi urezala, pobrala in pometla črepinje, fotografijo pa vstavila v drug okvir, iz katerega je vzela fotografijo dvojčic na valeti.

dikcija – način izgovarjanja besed

AGRFT – Akademija za gledališče, radio, film in televizijo

(Vir: Borut Kraševac: Agni. Ljubljana: LUD Šerpa, 2020. 42–44.)

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku in na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran